

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye „Az egységes piac prioritásai, 2005–2010”

(2005/C 255/03)

2004. június 29-én az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság a Működési Szabályzata 29. cikkének (2) bekezdésében biztosított hatáskörében eljárva úgy határozott, hogy véleményt nyilvánít a következő témában: „Az egységes piac prioritásai, 2005–2010”.

Az EGSZB idevonatkozó munkáival megbízott „Egységes piac, termelés és fogyasztás” szekció 2005. március 16-án fogadta el véleményét. Az előadó **Brian Cassidy** volt.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 416. plenáris ülésén (2005. április 7-i ülés) 97 igen szavazattal, 58 szavazat ellenében, 15 tartózkodás mellett elfogadta a következő véleményt:

1. Bevezetés

1.1 Az Egységes Piac Megfigyelőközpontja (SMO) ⁽¹⁾ munka-beosztásának megfelelően az „Egységes piac, termelés és fogyasztás” szekció további véleményt terjeszt elő *Az egységes piac prioritásai a 2005–2010-es időszakra* című témához. Az SMO, ahogy a múltban is, hozzájárul az egységes piac felé történő előrehaladással összefüggő célok és módszerek felülvizsgálatához.

1.2 Semmiképp sem szabad alábecsülni a 2004-es év eredményeit az Európai Unió számára. A tíz új tagot hozó, történelmi jelentőségű bővítést követően az immár 25 tagállam polgárai újjáválasztották az Európai Parlamentet, 2004 végén pedig az Európai Bizottság 25 új tagja kezdte meg öt éves hivatali idejét.

1.3 Azóta közzétették a Kok-jelentést ⁽²⁾ és az EGSZB-nek a lisszaboni stratégia megvalósításáról alkotott véleményét ⁽³⁾ – mindkettőt az Európai Tanács 2004 márciusában kifejezett kérésére. Az EGSZB-nek az egységes piac prioritásairól alkotott, kifejezetten az új Parlament és az új Európai Bizottság hivatali idejére szóló saját kezdeményezésű véleménye ideális esetben szorosan összekapcsolódik ezzel a munkával, gyakorlati jellegű hozzájárulást nyújtva a civil társadalom oldaláról.

1.4 Fontos tehát, hogy előkészítsük a talajt az EGSZB részvételéhez az új Európai Bizottság által tervezett konzultációkban.

1.5 Ez a vélemény az Európai Bizottságnak a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett „Belső piaci stratégia – Prioritások 2003–2006-ra” című közleményéről (COM(2003) 238 final) írott EGSZB-velemény továbbvitele. Ebben a véleményben ⁽⁴⁾ – melynek előadója Brian Cassidy volt – az EGSZB az egységes piac zökkenőmentes működtetésének több kulcsfontosságú területére koncentrált, az adóakadályok hatásának csökkentésére, az üzleti tevékenység feltételeinek javítására, a szilárd jogrendszerre, az átlátható és magas minőségi követelményekre, mindenekelőtt az általános érdekű szolgáltatások terén, a polgárok jobb és átfogóbb tájékoztatására stb.

⁽¹⁾ Az Egységes Piac Megfigyelőközpontja (SMO) az „Egységes piac, termelés és fogyasztás” (INT) szekción belül működő egység. 30 tagot számlál, egy elnöke és két alelnöke van (akiket két évre neveznek ki).

⁽²⁾ A 2004-es tavaszi csúcson a Tanács felkért egy Wim Kok elnökletével működő munkacsoportot, hogy készítse el a lisszaboni stratégia féldős értékelését, és 2004. november 1-jéig terjesszen be erről jelentést.

⁽³⁾ HL C 120., 2005.5.20, előadó: Bruno Vever

⁽⁴⁾ HL C 234/55, 2003. 09. 30.

1.5.1 Az EGSZB e véleményében emellett azt is hangsúlyozta, hogy a jólét további növelése nem érhető el kizárólag liberalizációs intézkedésekkel és a verseny támogatásával, hanem a makroökonómiai politika növekedés- és foglalkoztatás-központú kísérő intézkedései is jelentősen hozzájárulnak majd az egységes piac teljes megvalósításának sikeréhez. A szociális rendszerek jövőbeli kialakításáról folytatott vitát sem szabad pusztán az egységes piac és a költségvetési követelmények szemszögéből folytatni, hanem a rendszereket egészükben véve kell vizsgálni, és célkitűzéseiket figyelembe kell venni.

1.6 A vélemény továbbá Az Egységes Piac Megfigyelőközpontjának „25 megállapítását” is alapul veszi, amelyet a megfigyelőközpont létrehozásának 10. évfordulója alkalmából adtak ki („A kibővült egységes piac helyzete – Az Egységes Piac Megfigyelőközpontjának 25 megállapítása” című, 2004 októberében kiadott ismertető formájában). Ezekben a megállapításokban az SMO hangsúlyozza, hogy az egységes piacon változatlanul túl sok késedelem tapasztalható – bár az utóbbi években igen jelentős haladást sikerült elérni –, illetve, hogy a piac működésében zavarok vannak, ami a piac európai ügyfeleit hátrányosabb helyzetbe hozza, az EU teljesítményét pedig a versenyképesség, a növekedés, az innováció és a foglalkoztatás terén befolyásolja a legfőbb nemzetközi partnerekkel szemben.

1.7 A hat elnökség ⁽⁵⁾ által a 2004–2006-os időszakra elkészített többéves stratégiai program képezi az alapját e téma vizsgálatának és ajánlások megfogalmazásának a 2005 és 2010 közötti, döntően fontos időszakra. Az új tagállamok integrálódása mellett ebben az időszakban kezdte meg munkáját egy új Európai Bizottság és egy új Európai Parlament. Az alap gondolat tehát az, hogy szélesebb összefüggésbe kell helyezni az EU prioritásait, és újra foglalkozni kell a régóta féléretelt működési problémákkal. A hat elnökség programja helyénvaló politikai folytonosságot képvisel. A múltban túl gyakran megtörtént, hogy a hivatalba lépő elnökségek saját menetrendjüket próbálták erőltetni, ami zavart okozott és oda vezetett, hogy az emberek úgy hitték, az EU-nak nincsenek világos politikai célkitűzései.

⁽⁵⁾ Írország, Hollandia, Luxemburg, az Egyesült Királyság, Ausztria és Finnország

2. A szabályozás régóta esedékes egyszerűsítése

2.1 Az egységes piac tekintetében a hat elnökség prioritásai a lisszaboni stratégián alapulnak.—Ennek az a célja, hogy „Európát a világ legversenyképesebb és legdinamikusabb tudásalapú gazdasági térségévé tegye, amely több és jobb minőségű munkahely létrehozásával és nagyobb szociális kohézióval képes a fenntartható gazdasági növekedésre”. Az Európai Bizottság megfogalmazott egy, *A szabályozási környezet egyszerűsítése és javítása* ⁽⁶⁾ című cselekvési tervet. 2004. május 1-je óta e művelet egy 25 országból álló nagy piacra terjed ki. Az EGSZB a lisszaboni stratégiával összefüggésben ismét rámutat arra, hogy gondosan különbséget kell tenni a szükségtelen jogi és igazgatási ráfordítások, illetve az élet- és munkakörülmények biztosításához és javításához szükséges, az EU közös céljait szolgáló szabványok és szabályozások között.

2.2 Komoly aggodalomra ad okot az, ahogyan bizonyos tagállamok a közösségi irányelvek nemzeti jogrendszerbe való átültetésekor túlbonyolítják azokat. Az érintettek csalódottságot éreznek az átláthatatlan „komitológiai” eljárás miatt, melynek során a keretirányelvek alkalmazását leíró részletes rendeleteket zárt ajtók mögött vitatják meg anélkül, hogy az Európai Parlament vagy a nemzeti parlamentek behatóbban megvizsgálhatnák a kérdést.

2.3 Az egyik legkomolyabb probléma az irányelvek tanácsi és parlamenti jóváhagyása, illetve azok nemzeti jogba való átültetése közötti időeltolódás.

2.4 A tagállamok gyakran nem ültetik át a közösségi irányelveket nemzeti jogrendszerükbe, s ezzel akadályokat hoznak létre, ami gazdasági hátrányokat okoz. Az akadályok megszüntetéséhez a harmonizáció, a kölcsönös elismerés és az egyszerűsítés gondosan mérlegelt elege szükséges.

2.5 Az egységes piacon végzett tevékenységeket befolyásoló feltételek bonyolultságát a piaci szereplők hátrányként érzékelik. Bár az egyszerűsítés nagyrészt a jó gyakorlaton és a megvalósításon múlik, még mindig alapvető egyszerűsítő lépések hiányoznak, főként a közösségi szabadalmak, a kettős adóztatás megszüntetése, a kis- és középvállalkozások felé nyitott európai jogi státútum, az egységesített európai cégegyesülési szabályok és a közösségen belüli egyszerűsített HÉA ^(*)-szabályok terén.

2.6 Ám az Európai Bizottság is hibáztatható. A közösségi joganyag némely kezdeményezése nincs kellően alátámasztva előzetes hatáselemzésekkel, ezek sokszor nem elég pontosak és átláthatóak. Erre jó példa a kikötői szolgáltatásokról szóló második irányelvről írott javaslat ^(?). Az európai irányelvek gyakran a tagállamok közt, illetve a Tanács és az Európai Parlament közt létrejött bonyolult politikai kompromisszumok eredményei, ami nem könnyíti meg használoik életét.

3. Önszabályozás és együttszabályozás a részvételen alapuló egységes piacért

3.1 Éppen a szabályozási környezet egyszerűsítése érdekében van szükség arra, hogy az egységes piac szereplői hallat-

hassák hangjukat. Az egységes európai piacon így kezdetben két területen alakult ki az önszabályozás és az együttszabályozás: a szabványokra való hivatkozás terén, a műszaki akadályokra vonatkozó irányelvek részletes kidolgozása érdekében, illetve a szociális párbeszéd Maastrichti Szerződés által elismert autonómiája terén.

3.2 Ez a megközelítés etikai kódexek és önkéntes megállapodások révén fokozatosan kiterjedt más területekre is: a fogyasztói jogok területére, főként az e-kereskedelemben (pl. információk, címkézés, márkajelzések, a fizetések biztonsága), a szolgáltatások, így a pénzügyi szolgáltatások körére (pl. a minősítések kölcsönös elismerése), valamint a környezetvédelem területére (pl. a szabványoknak való megfelelés).

3.3 A 2003. december 16-án az Európai Parlament, a Tanács és az Európai Bizottság között létrejött intézményközi megállapodás ⁽⁸⁾ első alkalommal határozott és szervezett meg önszabályozást és együttszabályozást az egységes piacon belül. Az EGSZB ezzel összefüggésben meglepetésének ad hangot, hogy a szociális partnereket, akik pedig jelentős szerepet játszottak a jogi szabályozások kidolgozásában, ez ügyben nem kérdezték meg.

3.4 Az elmúlt tíz-tizenöt évet tekintve európai léptékben az érintett felek ma jóval többször alkalmazzák az önszabályozást és az együttszabályozást, ahogyan azt az EGSZB PRISM ⁽⁹⁾ adatbázisa is mutatja. Az Egységes Piac Megfigyelőközpontja e kezdeményezések közt a következőket említi:

- önszabályozás a hirdetési, a vendéglátói és az idegenforgalmi szektorban;
- etikai kódexek mérnökök, jogászok, szakértők, ügyvédek, vagyongazdálkodók és ingatlanügynökök számára;
- szakmaközi munkaügyi megállapodások a szülői szabadság, a részmunkaidős munka, az ideiglenes munka és a távmunka témakörében;
- munkaügyi kezdeményezések és megállapodások az építőipar, a szállodaipar, a fodrászat, a mezőgazdaság, a cukoripar és a polgári repülés területén;
- nyugdíjalapok kezelése a szociális gazdaságban;
- fogyasztói kódexek az e-kereskedelem biztonságáról, az internetszolgáltatókról, az internetes biztosításokról, a határokon átnyúló csomagküldő kereskedelemről és a lakáshitelekéről;
- környezetvédelmi megállapodások a károsanyag-kibocsátás és az energiafogyasztás csökkentéséről;
- a viták rendezésének alternatív megoldásai, főként a fogyasztók számára.

3.5 Az önszabályozás és az együttszabályozás eredményessége elsősorban az alábbiakon múlik:

- elegendő szabadság az üzleti és a civil társadalmi köröknek;
- a hatóságok nyitott, sőt partneri hozzáállása;
- az önszabályozásban részt vevők reprezentatív volta;

⁽⁶⁾ COM(2002) 278 final

^(*) Hozzáadottérték-adó; Magyarországon „áfa”-ként jelenik meg (a ford.).

^(?) COM(2004) 654 final

⁽⁸⁾ HL C 321, 2003. 12. 31.

⁽⁹⁾ A PRISM a *Progress Report on Initiatives in the Single Market* (Helyzetjelentés az egységes piacon belüli kezdeményezésekről) kezdőbetűiből képzett betűszó.

- átlátható eljárások és hatékony megvalósítás;
- a hatások és a nyomon követés szigorú ellenőrzése, szükség esetén szankciókkal.

3.6 Az önszabályozás és az együttszabályozás csupán eseti megoldásokat nyújthat a jogalkotói munka kiegészítéseként, s a jogalkotónak így is fontos előjogai maradnak e közérdekű feladat terén. A szabályozási környezet bizonyos területeken való egyszerűsítése érdekében kívánatos volna, ha az európai szakmai szervezetekben az önszabályozás sokkal elterjedtebb lenne

3.7 Az egységes piacon az együttszabályozás és önszabályozás jelenlegi állapotáról szóló, az EGSZB által 2005. február 10-én elfogadott tájékoztató jelentés (CESE 1182/2004) ⁽¹⁰⁾ részletesen tárgyalja ezeket az elemzéseket és megállapításokat.

4. Vámrendelkezések a kibővített Európa számára

4.1 A Közösségi Vámcodek módosítására irányuló európai bizottsági javaslat célja a meglévő jogszabályok egyszerűsítése, valamint a nagyobb mértékű harmonizáció és integráció. A bővítés az EU jogalkotásában és vámügyi gyakorlatában egyaránt változásokat hoz. A vámügyek kezelésében az EU külső határainál az egyes tagállamok között valóban igen nagy eltérések vannak, különösen a munkaerő-állomány és az anyagi erőforrások terén, de alaposabbban is. Ez felveti azt a bővítés révén még fontosabbá váló kérdést, hogy európai szinten mennyire hatékony a vámenellenőrzés, s így mennyire védett az egységes piac a tisztességtelen versenytől, feketepiaci kereskedelemtől és hamisítástól. A külső vámtarifákból és mezőgazdasági lefölözésekből származó bevételek biztosítása érdekében érdemes volna megvizsgálni az OLAF egy vámügyi megfelelője felállításának lehetőségét. Az egyik kockázat az, hogy az egyes tagországok vámhatóságai közötti kölcsönös bizalom elvesztése oda vezethet, hogy ismét bevezetik a Közösségen belüli ellenőrzéseket, ami veszélyeztetné az egységes belső piac osztatlan-ságát és alapvető szabadságait.

4.2 Az egységes piac megfelelő működéséhez az EU vámügyi szolgálatainak hatékonyabban és homogénebb módon kell szerveződniük. Az ideális megoldás talán egy uniós vámügyi szolgálat felállítása lehetne, de a tagállamok kormányai ez idáig nem mutattak túl sok lelkesedést e lépés iránt, főleg azért, mert nem bíznak eléggé egymás vámügyi szolgálatainak hatékonyságában. Az EGSZB ezért azt szeretné látni, hogy fokozatosan egyre szorosabb együttműködés alakul ki a 25 országos hatóság között. Több közös tréningre és vámtisztviselők cseréjére volna szükség ahhoz, hogy továbblépjünk e cél felé, de a tagállamok részéről csekély politikai hajlandóság mutatkozik erre.

5. Az egységes piac előtti akadályok

5.1 Világosabban meg kell határozni azokat az akadályokat, amelyek sértik az egységes piac alapelvét, így kiküszöbölésük kiemelten fontos (mint például a közösségi szabadalom elfogadásának akadályozása, a kettős adóztatás, a „hazai győzteseket” előnyben részesítő módon megfogalmazott közbeszerzési szerződések vagy a szellemi tulajdonra vonatkozó szabályok kategorizálása), illetve azokat, amelyek a különböző tagállamok

sajátosságai folytán fennmaradnak, s amelyekhez a szereplőknek egyszerűen alkalmazkodniuk kell majd (például a kulturális sokféleség, a nyelvi sajátosságok vagy az adózási különbségek). Az Európai Bizottság SOLVIT hálózata még nem kellően ismert ugyan, de már kezd eredményeket felmutatni, és fejlesztendő.

6. A vállalatok és az egységes piac

6.1 A kis cégeket különösen hátrányosan érinti a kereskedelmi akadályok makacs fennmaradása és a bürokrácia. Számos kis cég, különösen a határrégiókban, könnyebb hozzáférést szeretne az egységes piachoz. Nekik nincs hozzáférésük egy európai szintű, egyszerűsített jogi státútmhoz.

6.2 Az EGSZB már felhívta a figyelmet arra, hogy szükség van egy egyszerűsített európai társasági státútmra ⁽¹¹⁾, amely bármilyen méretű vállalat számára nyitott, és megkönnyíti tevékenységüket az egységes piacon. Jelenleg folyamatban van a kivitelezhetőség elemzése, melynek alapján az Európai Bizottság eldönti, hogy javaslatot tesz-e, és ha igen, akkor milyen javaslattal lehetne ezt a legmegfelelőbb módon véghezvinni. (Az Európai Bizottság az elemzés elkészültét 2005 júniusára várja.)

6.3 Az EGSZB ezenkívül várja az Európai Bizottság által a tagállamok közötti, illetve a tagállamok és nem tagállamok közötti kettős adóztatást elkerülő egyezmények széles körében ⁽¹²⁾ végzett vizsgálat eredményeit. Jelenleg folyamatban van a vizsgálat, melynek eredményeit és a lehetséges megoldásokat az idén teszik közzé.

7. Fogyasztók – és munkavállalók –, mint az egységes piac hasznélvezői

7.1 Valamennyi EU-tagországban felismerték, hogy az egységes piac fejlődése sokkal szélesebb körű választási lehetőséget tett lehetővé a fogyasztók számára, különösen az áruk (a kínált áruféleségek, az ár–minőség arány) terén. A fogyasztók érdekeit védő különféle uniós előírások mellett az utóbbi években az önkéntes és szerződéses önszabályozás is fejlődött, különösen az e-kereskedelem területén, érintve a fizetések biztonságát, a garanciákat, az eladás utáni szolgáltatásokat és a viták rendezésének alternatív módszereit. A további fejlesztés elsődleges irányai közt kiemelten kell említeni a tervezett rendeletek hatásainak elemzését, az elővigyázatosság elvének realiztikus, de nem bürokratikus keresztülvitelét, a fogyasztók érdekeinek határokon átnyúló, hatékony védelmét, valamint a viták rendezésének hatékony, alternatív rendszerét.

7.2 Nem szabad elfelejteni, hogy az egységes piacnak egy másik célja is van: a munkahelyteremtés. Ez csak akkor lesz lehetséges, ha határozott lépéseket tesznek a meglévő akadályok megszüntetésére. Most, röviddel a bővítés után, az EGSZB a valódi multiplikátor hatás érdekében fontosabbnak véli, mint valaha, hogy olyan, proaktív információs politikánk legyen, amely feltételezi a tagállamok nemzeti hatóságainak részvételét, továbbá hogy az államok elszámoltathatók legyenek. Információs hálózatok – mint az EURES –, illetve problémamegoldó hálózatok – mint a SOLVIT – léteznek, de támogatás és tájékoztatás hiányában továbbra sem használják ezeket eléggé.

⁽¹¹⁾ HL C 125/100, 2002. 05. 27., Vélemény a következő témában: „Európai társasági státútm KKV-k számára”, előadó: Henri Malosse

⁽¹²⁾ HL C 117/10, 2004. 04. 30.

⁽¹⁰⁾ Előadó: Bruno Vever

7.3 A munkahelyteremtés és a munkavállalók mobilitása szintén az egységes piaccal összefüggő célokhoz tartozik, és a képzési és oktatási programoknak sokkal inkább arra kell irányulniuk, hogy felkészítsenek a „tudásalapú gazdaságra”. Akárcsak az 1.5 pont alatt már említett véleményében, az EGSZB ehelyütt ismét rámutat, hogy pusztán az egységes piac megteremtése nem fogja megoldani az európai munkaerőpiac problémáit – ehhez további aktív intézkedésekre is szükség lesz.

7.4 Az EGSZB teljes mértékben támogatni fogja az Európai Bizottságot abban, hogy előrehaladást érjen el e fontos politikai területeken, és reméli, hogy a nemzeti kormányok együttműködnek ebben, minden szükségeset megtéve kötelezettségvállalásaik elfogadásának és megvalósításának felgyorsítása érdekében. Az EGSZB nem helyesli azokat a korlátozásokat, amelyeket néhány „rég” tagállam állított az „új” tagállamokból származó munkaerő szabad mozgása elé, és sürgeti, hogy vizsgálják felül az „átmeneti időszakokat”.

8. A lemaradásban lévő szolgáltatási piac

8.1 Az akadályok felszámolásához dinamikus egyensúlyra van szükség a piaci nyomás, a kölcsönös elismerés és a harmonizáció között. Ez új partnerséget jelent az uniós intézmények, az államok, a szolgáltatásnyújtók és a használok között a meglévő akadályok jobb felmérése, új akadályok keletkezésének megelőzése, a megközelítések koordinálása, a szabályok egyszerűsítése, a lehetséges átmenetekre való felkészülés, valamint a kereskedelem terén folyó globalizáció figyelembe vétele érdekében.

8.2 A szolgáltatások piaci lehetőségei a szabad szolgáltatásnyújtással össze nem egyeztethető nemzeti követelmények miatt nagyrészt kihasználatlanok maradnak. A szolgáltatások egységes piacának teljes megvalósítása igen fontos kérdéssé vált; ennek okai: a) a kereskedelem nemzetközivé válása és a szolgáltatásokról folyó jelenlegi WTO-tárgyalások, b) az euró, amely fokozta a versenyt és a szolgáltatások egységes piaca iránti igényt.

8.3 A pénzügyi szolgáltatások – mint a biztosítás vagy a banki szolgáltatások – konkrét esetében a pénzügyi szolgáltatások cselekvési tervének megvalósításában elért lassú előrehaladás és a lisszaboni menetrendnek megfelelő végrehajtásában tapasztalt lassúság is egyes tagállamok halogató hozzáállásából adódik. Túl gyakran megtörténik, hogy egyes kormányfők egyetértenek azokkal a politikai nyilatkozatokkal az Európai Tanács ülései alkalmával, amelyek felszólítják az Európai Bizottságot, hogy tegyen lépéseket, ám amint visszatérnek fővárosaikba, teljesen megfelelkeznek erről.

Brüsszel, 2005. április 7.

8.4 A pénzügyi szolgáltatásokat illetően pedig most, hogy a pénzügyi szolgáltatások cselekvési tervének jogalkotási szakasza a végéhez közeledik, döntő fontosságú a jogi intézkedések nemzeti szinten történő következetes végrehajtása.

8.5 Az Európai Bizottság által javasolt élénkítési stratégiára szükség van, ehhez azonban figyelembe kell venni az érintett szektorok sokféleségét. E sokféleség kezelésének egyik módja, ha európai szinten nagyobb mértékben élünk a szakmai együttműködés és önszabályozás eszközével. Az érdekelt társadalmi-gazdasági csoportoknak új kezdeményezésekkel kell előállniuk, hogy teljes értékű szerepet játszhassanak ebben a nyitási folyamatban.

8.6 Egy 2005. február 10-én elfogadott vélemény tartalmazza az EGSZB észrevételeit a következő témában: *Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a belső piacon végzett szolgáltatásokról* (CESE 137/2005) ⁽¹³⁾.

9. Következtetések

9.1 Az egységes piac – és vele együtt a munkaerőpiac – állandóan fejlődik. A változások kezelésének módját megtalálni komoly kihívás az Európai Bizottság, és különösen a szociális partnerek számára.

9.1.1 Az Európai Bizottságnak egyszerűsítienie, egységes szerkezetbe foglalnia és egymással jobban összhangba hoznia kellene a meglévő európai jogi előírásokat, hogy ezáltal mind a szolgáltatók, mind a fogyasztók kiaknázhassák az egységes piacon rejlő lehetőségeket.

9.2 Az EGSZB ugyancsak sürgeti, hogy a tagállamok kormányai mutassák ki politikai szándékaikat azzal, hogy kialakítják a szorosabb vámügyi együttműködés mechanizmusait.

9.3 Az EGSZB álláspontja szerint az egységes piac elérésének fő gátjai a tagállamok. Egyesek késlekednek a végrehajtással, mások túlrészletezett módon hajtják végre a rendelkezéseket, ellenérzéseket kelte az egységes piaccal és az EU-val szemben. Megint más államok azzal gátolják a folyamatot, hogy a pénzügyintézetek, például bankok külföldi cégek általi felvásárlását megtiltó nemzeti törvényeket fogadnak el. Ismét mások megengedik állami iparvállalataik számára, hogy külföldi cégeket szerezzenek meg, anélkül azonban, hogy ezt fordítva is lehetővé tennék. Az, hogy néhány ország állami iparvállalatai számára korlátlan pénzeszközök állnak rendelkezésre, a verseny torzulását jelenti, s ezzel a kérdéshez az Európai Bizottság eddig vonakodott foglalkozni.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke

Anne-Marie SIGMUND

⁽¹³⁾ Előadók: Arno Metzler és Ernst Erik Ehnmark.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményének

I. FÜGGELÉKE

A. Az alábbi módosító indítványokat a plenáris ülés elutasította, de a szavazatok legalább egynegyedét kapták:

Új 7.4 pont és egyben a régi 7.4 (most 7.5) pont utolsó mondatának törlése:

„A munkavállalók szabad mozgását illetően az EGSZB ismét rámutat arra, hogy a megállapodás szerinti átmeneti szabályokat az új tagállamokban a gazdasági és társadalmi normák javítására irányuló aktív intézkedéseknek kell kísérniük, hogy egy valamennyi tagállam számára működőképes, közös munkaerőpiac alakulhasson ki. Valamennyi uniós politikára szükség van ahhoz, hogy a meglévő különbségek előrelépések útján kiegyenlítődjenek és a munkavállalók szabad mozgásának előfeltételei gyorsan megteremtődjenek.”

Indokolás

A gazdasági és szociális különbségek megszüntetésének elsőbbséget kell adni, hogy ezáltal a belső piac a polgárok – s így egyúttal a munkavállalók – hasznára kibontakozhasson és elkerüljük a szociális dömpinget.

A szavazás eredménye:

Mellette: 67

Ellene: 68

Tartózkodás: 9

A 8.2 pont a következőképpen módosul:

„A szolgáltatások piaci lehetőségei a szabad szolgáltatásnyújtással össze nem egyeztethető nemzeti követelmények miatt nagyrészt kihasználatlanok maradnak. A szolgáltatások egységes piacának teljes megvalósítása e lehetőségeket szélesítheti. Az EGSZB a szolgáltatásokról szóló irányelvhez ⁽¹⁾ kapcsolódó véleményében ⁽²⁾ mindemellett a jelenlegi tervezet átfogó átdolgozása mellett és a származási ország elve általános bevezetése ellen áll ki, mivel a rendszerek ebből eredő versenye folytán a fogyasztói, munkavállalói és környezeti normák lefelé nivellálódnának. igen fontos kérdéssé vált; ennek okai: a) a kereskedelem nemzetközivé válása és a szolgáltatásokról folyó jelenlegi WTO tárgyalások, b) az euró, amely fokozta a versenyt és a szolgáltatások egységes piaca iránti igényt”.

Indokolás

Az egységes európai piac megteremtésének itt megadott indokai (nemzetközivé válás, az euró bevezetése és a bővítés folytán kialakult verseny) nem következetesek, és az EGSZB-nek a belső piacon folytatott szolgáltatásokról szóló irányelvjavaslathoz kapcsolódó véleményének kidolgozásakor folytatott vitákban sem kerültek ilyen módon szóba. A 8.2. pont eredeti formájában az EGSZB-ben az EU-szolgáltatásokról folytatott, kiterjedt vitát igen félrevezetően „adná vissza”. A lefelé nivellálódás az EU szerződésekben, illetve alkotmánytervezetben lefektetett céljainak is ellentmond.

A szavazás eredménye:

Mellette: 76

Ellene: 77

Tartózkodás: 9

⁽¹⁾ „Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a belső piacon végzett szolgáltatásokról” (COM(2004) 2 final)

⁽²⁾ CESE 137/2005

A 8.7 pont a következőképpen egészítendő ki:

„Egy 2005. február 10-én elfogadott vélemény tartalmazza az EGSZB észrevételeit a következő témában: *Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a belső piacon végzett szolgáltatásokról* (CESE 137/2004)⁽³⁾. A vélemény I. melléklete tartalmazza mindazokat a módosító indítványokat, amelyeket elutasítottak ugyan, de a támogató szavazatok legalább negyedét megkapták.”

Indokolás

Egy ennyire összetett és ellentmondásos irányelvről alkotott vélemény szükségszerűen kétértelmű, ellentétben azzal, amit a 8.7 pont megfogalmazása sugall. Pontosítani kellene ezért, hogy egy melléklet tartalmazza mindazokat a módosító indítványokat, amelyek a támogató szavazatok több mint 25 %-át megkapták ugyan, mégis elutasításra kerültek.

A szavazás eredménye:

Mellette: 58

Ellene: 114

Tartózkodás: 4

Új, 9.4 pont hozzáadása:

„A valódi környezet- vagy fogyasztóvédelmi kérdések teljes mértékű támogatása és tiszteletben tartása mellett az EGSZB szeretné felhívni a figyelmet arra, hogy egyes tagállamok ezeket használják fel arra, hogy elkerüljék a közösségi rendelkezések végrehajtását, vagy hogy az egységes piac alapelveivel ellentétes nemzeti törvényeket fenntartsák.”

Indokolás

A tagállamoknak jogukban áll elutasítani a környezet- vagy fogyasztóvédelmi ügyekre kedvezőtlenül ható javaslatokat. Előfordult már azonban, hogy e kérdések ürügyén szálltak szembe a változásokkal, miközben valójában nemzeti érdekeik védelmében tiltakoztak.

A szavazás eredménye:

Mellette: 80

Ellene: 83

Tartózkodás: 10

- B. A szekcióvélemény következő részei helyett a módosító indítványokat fogadta el a plenáris ülés, de a szavazatok legalább egynegyedét kapták:

- 2.1 Az egységes piac tekintetében a hat elnökség prioritásai a lisszaboni stratégián alapulnak. A lisszaboni célok elérésének megkönnyítése és általánosságban az európai gazdaság élénkítése érdekében az Európai Bizottság megfogalmazott egy, *A szabályozási környezet egyszerűsítése és javítása* (4) című cselekvési tervet. 2004. május 1-je óta e művelet egy 25 országból álló nagy piacra terjed ki.

A szavazás eredménye:

Mellette: 53

Ellene: 72

Tartózkodás: 3

(3) Előadók: Arno Metzler és Emst Erik Ehnmark.

(4) COM(2002) 278 final

- 3.3 A 2003. december 16-án az Európai Parlament, a Tanács és az Európai Bizottság között létrejött intézményközi megállapodás ^(*) első alkalommal határozott és szervezett meg önszabályozást és együttszabályozást az egységes piacon belül.

A szavazás eredménye:

Mellette: 50

Ellene: 83

Tartózkodás: 3

- 8.6 Az egységes piac teljes megvalósítása elsődleges cél marad, melyhez üdvözlendő további célként a dohai WTO-fordulóhoz kapcsolódva az EU piacának a nemzetközi verseny előtti megnyitása felé történő elmozdulás járult. Ha az EU a lehetőségeit teljes mértékben ki akarja használni, ez nagyobb rugalmasságot és jobb versenyképességet kíván. A tíz új tagállam mindent megtesz majd, hogy ezt az eredményt elérjük – hiszen a liberalizáció révén ők nyerhetnek a legtöbbet.

A szavazás eredménye:

Mellette: 68

Ellene: 85

Tartózkodás: 10

- 9.1.1 Az EGSZB véleménye szerint az Európai Bizottságnak jogalkotási szünetet kellene beiktatnia, hogy a tagállamok elegendő időt kapjanak, elsősorban arra, hogy a pénzügyi szolgáltatások cselekvési tervének intézkedéseit átültessék nemzeti jogrendszerükbe, és azok hatékonyságát megvizsgálják. Ezt a szünetet az Európai Bizottság felhasználhatná arra, hogy egyszerűsítse, egységes szerkezetbe foglalja és egymással jobban összehangba hozza a meglévő európai jogszabályokat, hogy ezáltal mind a szolgáltatáskínálók, mind a fogyasztók kiaknázhassák az egységes piacon rejlő lehetőségeket. Új kezdeményezéseket azonban csak kivételes esetben és az új jogalkotási aktus szükségességét igazoló szigorú költség-haszon elemzés elvégzése után kellene bevezetni.

A szavazás eredménye:

Mellette: 76

Ellene: 94

Tartózkodás: 5

^(*) HL C 321, 2003. 12. 31.